

ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ
ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ
Աշխարհագրության և
երկրաբանության ֆակուլտետ

YEREVAN STATE
UNIVERSITY
Faculty of Geography and
Geology

ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԵՐԿՐԱԲԱՆՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴԻ ՀԻՄՆԱԽՆԴԻՐՆԵՐԸ

Երևանի պետական համալսարանի հիմնադրման 100 -ամյակին
նվիրված միջազգային գիտաժողովի նյութեր
Երևան, սեպտեմբերի 27-29, 2018թ.

CONTEMPORARY ISSUES OF GEOGRAPHY AND GEOLOGY

Dedicated to the 100th Anniversary of the Yerevan State University,
International Conference Proceedings
September 27-29, 2018, Yerevan

Ժողովածուն տպագրվել է «ՄԱԿ ԿՓՇԿ ներքո Հայաստանի չորրորդ ազգային հաղորդագրության և երկամյա առաջընթացի երկրորդ զեկույցի պատրաստում» ՄԱԶԾ-ԳԷՖ/00096445 Ծրագրի աջակցությամբ, որն իրականացվում է ՄԱԶԾ կողմից ՀՀ բնապահպանության նախարարության համակարգման ներքո՝ Գլոբալ էկոլոգիական ֆոնդի ֆինանսավորմամբ:

The Proceedings publication is supported by the “Development of Armenia’s Fourth National Communication to the UNFCCC and Second Biennial Update Report” UNDP-GEF/00096445 Project, implemented by UNDP under coordination of the Ministry of Nature Protection of the Republic of Armenia and financed by Global Environment Facility.

Empowered lives.
Resilient nations.

ԵՐԵՎԱՆ - 2018 – YEREVAN

ՀՏԴ 911:551:06
ԳՄԴ 26.8+26.3
Ա 653

Գիտաժողովի նյութերը տպագրվել են
ԵՊՀ Գիտական խորհրդի որոշմամբ

Խմբագրական կազմ՝

Գրիգորյան Մարատ
Գրիգորյան Արսեն
Դավթյան Պետրոս
Խաչատրյան Շահեն
Հարությունյան Դիանա
Հարությունյան Նարեկ
Հայրոյան Սարգիս
Մովսեսյան Ռուբեն
Մարկոսյան Գագիկ
Պոտոսյան Ակսել
Մուվարյան Սեյրան
Վարդանյան Թրահել

Մանուկյան Եսթեր՝ պատասխանատու քարտուղար

Ա 653 Աշխարհագրության և երկրաբանության արդի հիմնախնդիրները: (Երևանի պետական համալսարանի հիմնադրման 100 -ամյակին նվիրված միջազգային գիտաժողովի նյութեր, Աշխարհագրության և երկրաբանության ֆակուլտետ, Երևան, սեպտեմբերի 27-29, 2018).

Եր.:

ԵՊՀ հրատ., 2018 – 404 էջ:

Materials of the Conference are published
on the decision of the Scientific Commission of YSU

Editing Committee

Grigoryan Marat
Grigoryan Arsen
Davtyan Petros
Khachatryan Shahen
Harutyunyan Diana
Harutyunyan Narek
Hayroyan Sargis
Movsesyan Ruben
Markosyan Gagik
Potosyan Aksel
Suvaryan Seyran
Vardanyan Trahel
Manukyan Yester - Executive secretary

ՀՏԴ 911:551:06
ԳՄԴ 26.8+26.3

ISBN 978-5-8084-2333-6

© ԵՊՀ հրատարակչություն, 2018
© YSU Publishing House, 2018

**ԱՇԽԱՐՀԱԳՐԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴԻ
ՀԻՄՆԱԽՆԴԻՐՆԵՐԸ ՀՀ-ՈՒՄ**

Վարդանյան Թ. Գ., Գրիգորյան Ա.Թ.

Երևանի պետական համալսարան, Երևան, Հայաստան, tvardanian@ysu.am

Երկրագնդի վրա առկա և սպասվելիք գլոբալ փոփոխություններն ու մարտահրավերները լրջորեն մտահոգում և անհանգստացնում են աշխարհի ողջ բնակչությանը՝ սպառնալով հասարակության և տնտեսության կայուն զարգացմանը:

Աշխարհագրության առաջընթացը, ուսումնասիրման բնական և հասարակական համակարգերը և օբյեկտների բազմազանությունը, գլոբալ, ռեգիոնալ և լոկալ հիմնախնդիրները, դրանց սրընթաց փոփոխությունները, զարգացման ժամանակակից միտումները նոր մոտեցումներ ու պահանջներ են առաջադրում աշխարհագրության բովանդակության, կրթության և ուսուցման որակի բարձրացման համար:

Աշխարհը մշտապես փոխվում է. փոփոխվում են նաև աշխարհագրությունը և աշխարհագրական կրթությունը: Աշխարհագրական կրթության առաջին միջազգային խարտիան/կանոնադրությունը մշակվել է Միջազգային աշխարհագրական միության աշխարհագրական կրթության հանձնաժողովի կողմից և որպես փաստաթուղթ ընդունվել է 1992 թ. Վաշինգտոնում կայացած Միջազգային աշխարհագրական միության Գլխավոր ասամբլեայի 27-րդ Միջազգային աշխարհագրական կոնգրեսում (www.igu-cge.org): Մշակված կանոնադրությունը բացառիկ կարևոր նշանակություն ունեցավ և շարունակում է ունենալ աշխարհագրական կրթության զարգացման գործում:

Այնուհանդերձ աշխարհում տեղի ունեցող գործընթացների սրընթաց զարգացումը և առկա մարտահրավերները նոր խնդիրներ դրեցին աշխարհագրական կրթության առջև: Այդ նկատառումներից ելնելով, Միջազգային աշխարհագրական միության աշխարհագրական կրթության հանձնաժողովը մշակեց նոր կանոնադրություն, որն առավել ամփոփ է, կառուցողական և ներառում է գործողությունների հստակ ծրագիր:

Նոր կանոնադրության վերջնական նախագիծը 2016 թ ներկայացվել է Պեկինում կայացած Միջազգային աշխարհագրական միության (IGU) կոնֆերանսին և հաստատվել է Գլխավոր ասամբլեայի կողմից (2016 թվականի օգոստոսի 24-ը) (<http://www.igu-cge.org/2016-charter/>):

Միջազգային աշխարհագրական միությունը բարձր է գնահատել Կանոնադրության մեջ ներկայացված սկզբունքներն ու գործելակերպը որպես Միջազգային գործողությունների ծրագիր՝ միաժամանակ նշելով, որ այս ծրագրի միջոցով աշխարհի բոլոր երկրները կարող են ստանալ աշխարհագրական կրթություն, որի իրավունքը նրանք ունեն:

Կանոնադրությունը հասցեագրված է բոլոր երկրների կառավարություններին և ժողովուրդներին, և առաջարկվում է հաշվի առնել դրանում հռչակված սկզբունքներն ու գործելակերպը, որոնց շնորհիվ պետք է պահպանել աշխարհագրական կրթության կարևորությունը բոլոր երկրներում:

Ընդունված նոր՝ 2016 թվականի, Կանոնադրությունը հաստատում է նախորդ փաստաթղթով հռչակված դրույթների շարունակականությունը և մի անգամ ևս փաստում է, որ.

- Աշխարհագրությունը գիտություն է Երկրի, նրա բնական միջավայրի և հասարակության մասին: Աշխարհագրությունը նաև ուսումնասիրում է մարդու գործունեությունը շրջակա միջավայրի հետ նրա փոխկապակցվածության և փոխազդեցության մեջ՝ ինչպես լոկալ-տեղական, այնպես էլ գլոբալ/համաշխարհային մակարդակով:

- Աշխարհագրությունը ծառայում է որպես կապող օղակ բնական, տեխնիկական և հասարակական գիտությունների միջև և հանդիսանում է գիտության ինքնուրույն բնագավառ, որը մեկնաբանում է տարածքային տարբերությունների և երևույթների տարածական բազմազանության պատճառները, իրադարձությունները և գործընթացները տարբեր տարածքներում, ուստի այն պետք է դիտվի որպես ցանկացած հասարակության բոլոր անդամների դաստիարակության անբաժանելի մաս:

- Աշխարհագրական կրթությունը անտեսվում է աշխարհի որոշ մասերում, իսկ մյուս մասերում այն վատ կառուցվածք ունի և չի ստանում համապատասխան աջակցություն (http://www.igu-cge.org/wp-content/uploads/2018/02/IGU_2016_def.pdf):

Այժմ տեսնենք, թե ինչ է արվել անկախ Հայաստանում աշխարհագրական կրթության զարգացման ուղղությամբ: Միանգամից նշենք, որ աշխարհագրական կրթության ուղղությամբ մեր երկրում գրեթե ոչինչ չի արվել, եթե նկատի չունենանք ՀՀ կրթությանը վերաբերող մի քանի փաստաթղթեր, որոնք համընդհանուր են ողջ կրթական համակարգին: Դրանցից գլխավորներն են՝ Կրթության մասին ՀՀ օրենսդրությունը, ներառյալ գործող կրթակարգը (ՀՀ կառավարության 27.05.2004թ. N20 արձանագրային որոշում) և հանրակրթության պետական չափորոշիչը (ՀՀ կառավարության 08.04.2010թ. N439-Ն որոշում), հանրակրթության պետական չափորոշիչի, առարկայական չափորոշիչների և ծրագրերի վերանայման կարիքների գնահատման հետազոտության հաշվետվությունը, համապատասխան հայեցակարգային փաստաթղթեր՝ մշակված ԿԳՆ-ի կողմից և այլն :

Ըստ այդ փաստաթղթերի ՀՀ հանրակրթական դպրոցներում աշխարհագրության դասավանդումն ըստ դասարանների բերված է աղյուսակ 1-ում:

Աշխարհագրության դասավանդումն ըստ դասարանների

Դասարանները	Դասընթացի անվանումը	Ժամաքանակը	
		ընդհանուր հոսքերում	խորացված հոսքերում
<i>Միջին դպրոց</i>			
6-րդ	Մայրցամաքների և օվկիանոսների աշխարհագրություն	1	
7-րդ	Հասարակական աշխարհագրություն: Աշխարհ	1	
8-րդ	Հասարակական աշխարհագրություն: Տարածաշրջաններ և պետություններ	2	
9-րդ	Հայաստանի աշխարհագրություն	2	
<i>Ավագ դպրոց</i>			
10-րդ	Աշխարհագրություն	2	3
11-րդ	Աշխարհագրություն	1	5
12-րդ	Աշխարհագրություն	1	8

2016-2017 ուստարում հանրակրթական դպրոցներում աշխարհագրության դասավանդումն 6-12-րդ դասարաններում հատկացվել է 340 ժամ (6-րդ, 7-րդ, 11-րդ և 12-րդ դասարաններում՝ շաբաթական 1-ական ժամ, 8-րդ, 9-րդ և 10-րդ դասարաններում՝ շաբաթական 2-ական ժամ):

Եթե հանրակրթական ավագ դպրոցի 10-րդ, 11-րդ և 12-րդ դասարանների հումանիտար հոսքի և բնագիտամաթեմատիկական հոսքի ուսումնական պլաններով խորացված ուսուցմամբ առարկաներից մեկն աշխարհագրությունն է (հոսքային բաղադրիչ 1), ապա այն ուսումնասիրվելու է 10-րդ դասարանում շաբաթական 3 ժամով, 11-րդ դասարանում՝ 5 ժամով, 12-րդում՝ 8 ժամով: Մյուս դեպքերում որպես ուսպլանի հարակից առարկա «Աշխարհագրությունը» պետք է դասավանդվի 10-րդ դասարանում 2 կամ 1 դասաժամով, 11-րդ և 12-րդ դասարաններում շաբաթական 1 դասաժամով՝ ընդհանուր հոսքի համար կազմված ծրագրով, իսկ որպես բնագիտամաթեմատիկական և հումանիտար հոսքերի առարկա կարող է դասավանդվել՝ 10-րդ և 11-րդ դասարաններում 1-ական դասաժամով՝ համապատասխան ծրագրով:

Աշխարհագրության դասավանդման ընդհանուր ժամաքանակը ՀՀ-ում գրեթե համապատասխանում, իսկ առանձին դեպքերում՝ նույնիսկ գերազանցում է բազմաթիվ երկրների կրթական ծրագրերով նախատեսված ժամաքանակին, մասնավորապես՝ Եվրոմիության, Արևելյան Եվրոպայի երկրների, Ռուսաստանի, Չինաստանի և այլն:

Սակայն, հարկ է նշել, որ միայն ժամաքանակով է գրեթե համապատասխանում, իսկ ծրագրերի և դասագրքերի բովանդակությամբ. ինչպես նաև կրթական մեթոդներով այն շատ հեռու է բավարար լինելուց:

Այնուհանդերձ պետք է նշել, որ աշխարհագրական կրթական համակարգը ներկայումս ամբողջ աշխարհում գտնվում է դեգրադացիայի վիճակում, որը դրսևորվում է, մասնավորապես, աշխարհագրության դասավանդման համար հատկացված ժամերի անընդհատ կրճատմամբ, ինչպես հիմնական դպրոցում, այնպես էլ՝ ավագ:

Կրթության և գիտության ոլորտում բարեփոխումների արդյունավետության բարձրացումը կարևորագույն գործիք է պետական, հանրային և անհատական ապահովության ու հասարակության կայուն զարգացման երաշխավորման համար:

Այսօր կրթական ծրագրերի մշակման հիմքում պետք է դրվի նոր մոտեցում՝ «Կրթություն՝ կայուն զարգացման համար», որը վաղուց ներդրվել է առաջադեմ կրթական համակարգ ունեցող երկրներում:

Նախնական աշխարհագրական կրթությունը պետք է պատասխանատվություն կրի մեր երեխաների աշխարհագրական գրագիտության և հասարակության կայուն զարգացման համար:

Եզրափակելով վերը նշվածը կցանկանայինք մեր պատկերացմամբ ձևակերպել այն հիմնական նպատակները, խնդիրները, որոնք դրված են ժամանակակից աշխարհագրական կրթության առջև և դրանց իրականացմանը նպաստող առաջարկությունները:

- **Հանրակրթական դպրոցում աշխարհագրական կրթությանը պետք է հաղորդել կիրառական ու գործնական ուղղվածություն,** որը առկա ծրագրերում, առավել ևս՝ դասագրքերում, բացակայում է:

- Դպրոցական բազային աշխարհագրության կրթական համակարգում անհրաժեշտ է **իրականացնել կրթական ռեֆորմ,** այսինքն՝ վերամշակել առկա ուսումնական պլաններն ու ծրագրերը, որոնք կբավարարեն արդի պահանջներին: Համակարգն անհրաժեշտ է վերազինել և ապահովել նոր ուսումնասօժանդակ ռեսուրսներով:

- **Նաշագծերի իրականացում դպրոցներում** (անհրաժեշտ է դպրոցներում իրականացնել համատեղ փոքրիկ նախագծեր, որտեղ մանկավարժը, ասպիրանտը, աշակերտն ու պրոֆեսորը միասին կկատարեն որոշակի հետազոտական և կիրառական բնույթի աշխատանք՝ համապատասխան սարքավորումներով, որոնք նույնպես հետաքրքրություն կառաջացնեն աշակերտների շրջանում):

- Նպաստել **դպրոց-բուհ համագործակցության խորացմանը՝** դպրոցականներին ներգրավել ուսանողական աշխատանքներին:

- Ակտիվացնել դպրոցականների մասնակցությունը **Միջազգային աշխարհագրական օլիմպիադաներին:**

- Երևանի պետական համալսարանի Աշխարհագրության և երկրաբանության ֆակուլտետին կից ստեղծել **Պատանի աշխարհագետի դպրոց:**

Վերջապես, համագործակցելով Կրթության և գիտության նախարարության, Կրթության ազգային ինստիտուտի և այլ շահագրգիռ կողմերի հետ, անհրաժեշտ է մշակել **դպրոցական աշխարհագրական կրթության զարգացման նոր հայեցակարգ**, որը պետք է բխի հասարակական պահանջից, ընդգրկելով կրթության բոլոր մակարդակները՝ **նախադպրոցականից մինչև բարձրագույնը**:

Հայեցակարգի հիմնական նպատակը պետք է լինի աշխարհագրական կրթության համակարգում առկա բացթողումների վերացումը՝ ապահովելով դրա համապատասխանությունը պետության և հասարակության արդի պահանջներին:

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

1. Կրթության մասին ՀՀ օրենքը, ընդունված Ազգային ժողովի կողմից 14 ապրիլի 1999 թ. 23 էջ
2. ՀՀ օրենքը հանրակրթության մասին, ընդունված է 2009 թվականի հուլիսի 10-ին
3. Հանրակրթության պետական չափորոշիչ, ընդունված է ՀՀ կառավարության 2010 թվականի ապրիլի 8-ի N 439 -Ն որոշմամբ, 56 էջ
4. International Charter on Geographical Education, proclaimed by International Geographical Union Commission on Geographical Education, Washington 1992, 22 p.
5. International Charter on Geographical Education, proclaimed by International Geographical Union Commission on Geographical Education, Beijing 2016, 20 p.

MODERN ISSUES OF GEOGRAPHICAL EDUCATION IN THE REPUBLIC OF ARMENIA

Vardanyan T. G., Grigoryan A.T.

Yerevan State University, Yerevan, Armenia, tvardanian@ysu.am

Abstract

The article briefly presents two Charters of international geographical education which have been adopted by the International Geographical Union (IGU). The existing educational problems in the world and in the Republic of Armenia have been analyzed and some suggestions have been given for their solution.

ԱՇԽԱՐՀԱԳՐԱԿԱՆ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ԷԿՈԼՈԳԻԱԿԱՆ ՄՈՆԻԹՈՐԻՆԳԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԸ ԵՎ ԵՂԱՆԱԿՆԵՐԸ

Դայան Ս.Տ.

Խ.Աբովյանի անվան հայկական պետական մանկավարժական համալսարան
dayan.sima@mail.ru

Մոնիթորինգը շրջակա միջավայրի վրա մարդածին ներգործության ու դրա հետևանքների մասին տեղեկություններ ստանալու կարևոր միջոց է: Մոնիթորինգը շրջակա միջավայրի վիճակի վերահսկման, որակի գնահատման, էկոհամակարգերի և մարդու առողջության վրա բնատեխնածին ներգործության, հետևանքների ժամանակին հայտնաբերման և վերացման նպատակով իրականացվող երկարատև դիտումների համակարգ է: Մոնիթորինգի հիմնական գործառույթներն են՝ օդի, ջրի,

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՖԻԶԻԿԱԿԱՆ ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ԲԱԺԻՆ.....	3
ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ԱՐԴԻ ՄԱՐՏԱՀՐԱՎԵՐՆԵՐԸ.....	3
Վարդանյան Թ. Գ.	3
ՀՀ ՀՅՈՒՄԻՍՍԱՅԻՆ ԾԱԼՔԱՎՈՐ ՄԱՐԶԻ ԵՐԿՐԱԿԵՂԵՎԻ ՆՍՏՎԱԾՔԱՅԻՆ ՇԵՐՏԻ ՁԵՎԱԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԻ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՈՒԹՅՈՒՆԸ ԺԱՄԱՆԱԿԱԿԻՑ ԳԵՏԱՅԻՆ ՑԱՆՑԻ ՏՎՅԱԼԼԵՐՈՎ	8
Սարգսյան Ռ.Ս., Հովհաննիսյան Հ.Հ.....	8
ԱՇԽԱՐՀԱԳՐԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴԻ ՀԻՄՆԱԽՆԴԻՐՆԵՐԸ ՀՀ-ՈՒՄ	13
Վարդանյան Թ. Գ., Գրիգորյան Ա.Թ.	13
ԱՇԽԱՐՀԱԳՐԱԿԱՆ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ԷԿՈԼՈԳԻԱԿԱՆ ՄՈՆԻԹՈՐԻՆԳԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԸ ԵՎ ԵՂԱՆԱԿՆԵՐԸ.....	17
Դայան Ս.Ծ.	17
ԼԱՆԴՇԱՖՏԱՅԻՆ ՊԼԱՆԱՎՈՐՈՒՄԸ ՈՐՊԵՍ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՄԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆԱՎԵՏ ԳՈՐԾԻՔ	21
Հարությունյան Ն.Ա.....	21
ԴԵՆԴՐՈՊԱՐԿԵՐԻ ՀԻՄՆԱԴՐՈՒՄԸ, ԱՇԽԱՐՀԱԳՐԱԿԱՆ ՏԱՐԱԾՈՒՄԸ ԵՎ ԷԿՈԼՈԳԻԱԿԱՆ ՆՇԱՆԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆՈՒՄ .	27
Խալաթյան Ա.Ա.....	27
ՀՀ ԲՆԱՀՈՂԱՅԻՆ ԳՈՏԻՆԵՐԻ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ԱՆԱՊԱՏԱՑՄԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐՈՒՄ ԵՎ ՀՈՂԱՏԻՊԵՐԸ ԸՍՏ WRB ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԻ	31
Ղազարյան Հ.Ղ., Կրոյան Ս.Զ.	31
ԱԶԱՏ ԳԵՏԻ ԱՎԱԶԱՆԻ ԳԻՀՈՒ ՆՈՍՐԱՆՏԱՌՆԵՐԻ ՖԼՈՐԱՆ, ԷԿՈԼՈԳԻԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿՆ ՈՒ ԲՆԱՊԱՀՊԱՆԱԿԱՆ ՆՇԱՆԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ.....	36
Սամվելյան Ն. Ի. Գասպարյան Ա. Ս. Հակոբյան Հ. Պ. Ստեփանյան Ն. Տ.	36
ԳՅՈՒՄՐԻ ՔԱՂԱՔԻ ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՊԱՀՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԽՆԴԻՐՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ	41
Ավետիսյան Գ. Ռ.....	41
ՍՅՈՒՆԻՔԻ ՄԱՐԶԻ ԼԱՆԴՇԱՖՏՆԵՐԻ ԳԵՂԱԳԻՏԱԿԱՆ ՀԱՏԿՈՒԹՅԱՆ ՕԲՅԵԿՏԻՎ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ ԵՎ ՔԱՐՏԵԶԱԳՐՈՒՄ.....	45

Եղիազարյան Ա. Ա., Մուրադյան Վ. Ս.	45
ԽԱՂՈՂԻ ԲԵՐՔԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ՀՆԱՐԱՎՈՐ ԿԱՊԸ ՎԵԳԵՏԱՑԻՈՆ ԺԱՄԱՆԱԿԱՀԱՏՎԱԾԻ ՕՂԻ ՁԵՐՄԱՍՏԻՃԱՆՆԵՐԻ ԵՎ ՏԵՂՈՒՄՆԵՐԻ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅԱՆ ՀԵՏ (ԱՐԱՐԱՏՅԱՆ ԴԱՇՏԻ ՕՐԻՆԱԿՈՎ)	50
Հովհաննիսյան Ն., Վարդանյան Թ.	50
ЭКЗОГЕННЫЕ ГЕОЛОГИЧЕСКИЕ ПРОЦЕССЫ В ЛАНДШАФТАХ ИТУМ- КАЛИНСКОЙ МЕЖГОРНОЙ КОТЛОВИНЫ	55
Гакаев Р.А.	55
ЕСТЕСТВЕННОЕ ВОЗОБНОВЛЕНИЕ ГОРНО_ЛУГОВЫХ ЛАНДШАФТОВ ПРИЭЛЬБРУСЬЯ (НА ПРИМЕРЕ ПЛАТО БИЙЧЕСЫН)	59
Джанибекова Х.А.	59
ФИЗИКО-ГЕОГРАФИЧЕСКИЕ ОСОБЕННОСТИ ЛАНДШАФТОВ ПРИТЕРСКОГО ПЕСЧАНОГО МАССИВА	64
Абумуслимов А.А., Абумуслимова И.А.	64
ФИЗИКО-ГЕОГРАФИЧЕСКАЯ ДИФФЕРЕНЦИАЦИЯ ТЕРРИТОРИИ ЧЕЧЕНСКОЙ РЕСПУБЛИКИ	69
Гуня А.Н., Петрушина М.Н., Лысенко А.В., Гайрабеков У.Т., Гагаева З.Ш., Караев Ю.И.	69
АКАДЕМИЧЕСКИЕ ЭКСПЕДИЦИИ НА КАВКАЗЕ	75
Керимов И.А., Гагаева З.Ш., Ахматханов Р.С., Бадаев С.В., Чимаева Х.Р.	75
АНАЛИЗ КАРТОГРАФИЧЕСКИХ МАТЕРИАЛОВ XVII-XIX ВВ. ПО СЕВЕРНОМУ КАВКАЗУ	80
Керимов И.А., Гагаева З.Ш., Романова О.С.	80
КАВКАЗ В ИССЛЕДОВАНИЯХ ДОКУЧАЕВА В.В.	84
Керимов И.А., Гагаева З.Ш.	84
СИСТЕМА ИЗУЧЕНИЯ ГОРНЫХ ЛАНДШАФТОВ ПРИ ПОДГОТОВКЕ ГЕОГРАФОВ- ЛАНДШАФТОВЕДОВ В МГУ ИМЕНИ М.В. ЛОМОНОСОВА	89
Петрушина М.Н.	89
GIS ՄԻՋԱՎԱՅՐՈՒՄ RS ՄԵԹՈԴՆԵՐԻ ԿԻՐԱՌՄԱՄԲ ԱՂԱԿԱԼԱԾ ՀՈՂԵՐԻ ԹՎԱՅԻՆ ՔԱՐՏԵԶԱԳՐՄԱՆ ՀԱՐՑԻ ՄԱՍԻՆ	95
Եղիազարյան Գ. Մ., Եղիազարյան Ա. Գ.	95

ՀՀ ՀՈՂԵՐԻ ԴԵԳՐԱԴԱՑԻԱՅԻ ՎՐԱ ԱՆՏԱՌԱՀԱՏՈՒՄՆԵՐԻ ԵՎ ԱՆՏԱՌԱՅԻՆ ՀՐԴԵՂՆԵՐԻ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄԸ (ԼՈՌՈՒ ՄԱՐԶԻ ՕՐԻՆԱԿՈՎ).....	101
Պ.Գ. Դավթյան, Ա.Հ. Հովհաննիսյան, Ե.Ս. Մանուկյան, Տ.Պ. Դավթյան, Ա.Հ. Վարդանյան	101
ԿՈՆՍՏՐՈՒԿՏԻՎ ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ՊՐԱԳՄԱՏԻԿ ՆՇԱՆԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ ԲՆԱԿԱՆ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԸ ԸՆԴՈՒՆԵԼԻ ՌԻՍԿԵՐՈՎ ՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ ԳՈՐԾԸՆԹԱՂՈՒՄ (ՀՀ տարածքի օրինակով)	105
Գ.Ս Կարապետյան, Ա.Գ Կարապետյան	105
ՍՈՑԻԱԼ-ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ԲԱԺԻՆ.....	110
МЕДИКО-ГЕОГРАФИЧЕСКИЕ ИССЛЕДОВАНИЯ ОНКОЛОГИЧЕСКИХ ЗАБОЛЕВАНИЙ В РОССИИ	110
Бадов А.Д., Бадов О.А.	110
ОСНОВНЫЕ ФАКТОРЫ ТРАНСФОРМАЦИИ ПРОСТРАНСТВЕННОЙ СТРУКТУРЫ ОБЩЕСТВА СОВРЕМЕННОЙ РОССИИ	113
Мартынов В.Л.....	113
ՀՀ ԳՅՈՒՂԱԿԱՆ ՏԱՐԱԾՔՆԵՐԻ ՈՒ ՏԱՐԱԲՆԱԿԵՑՄԱՆ ՏԱՐԱԾԱՇՐՋԱՆԱՅԻՆ ԱՌԱՆՁՆԱՀԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ԵՎ ԱՌԿԱ ՀԻՄՆԱԽՆԴԻՐՆԵՐԸ.....	118
Ա.Հ.Պոստոյան	118
ՀԱՅ ԲՆԱԿՉՈՒԹՅԱՆ ԹՎԱՔԱՆԱԿԻ ՇԱՐԺԸ ՀԱՐԱՎԱՅԻՆ ԿՈՎԿԱՍՈՒՄ ՀԵՏԻՈՐՀՐԴԱՅԻՆ ՏԱՐԻՆԵՐԻՆ.....	123
Անդրեասյան Ա. Ս.....	123
ՀՀ-ՈՒՄ ԼԵՌՆԱՅԻՆ ԵՐԿՐԱԳՈՐԾՈՒԹՅԱՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԳԻՏԱԿԱՆ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐԻ ՀԱՐՑԻ ՇՈՒՐԶ	129
Վ.Գ.Մանասյան	129
ՀՀ ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԱՆՀԱՄԱՉԱՓ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԻՄՆԱԽՆԴԻՐԸ ԵՎ ԼՈՒԾՄԱՆ ՈՒՂԻՆԵՐԸ.....	134
Ղամբարյան Գ.Գ.....	134
ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՀՈՂԵՐԻ ՄԻԱՎՈՐՄԱՆ (ԽՈՇՈՐԱՑՄԱՆ) ՀԻՄՆԱԽՆԴԻՐՆԵՐԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆՈՒՄ.....	139
Մանուկյան Գ. Վ., Ղազեյան Խ. Ա., Ալեքսանյան Ա. Ա.	139

ՀԱՆՑԱԳՈՐԾՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ, ԱՀԱԲԵԿՉՈՒԹՅՈՒՆՆ ՈՒ ԹՄՐԱՍՈԼՈՒԹՅՈՒՆԸ ՈՐՊԵՍ ՄԱՐԴԿՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՀԻՄՆԱԽՆԴԻՐՆԵՐ (ungիալ-աշխարհագրական վերլուծություն).....	143
Մուրադյան Յու. Հ., Մուրադյան Մ. Յու., Սամվելյան Ն. Ի.....	143
«ՀԱՅԱԿԱՆ ԱՇԽԱՐՀԱՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ». ԳԻՏԱՏԵՍԱԿԱՆ ԵՎ ԳԻՏԱԳՈՐԾՆԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ	148
Ներսիսյան Ա. Հ., Սրտաշյան Վ. Բ.	148
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԻՆՔՆԱՏԻՊՈՒԹՅԱՆ ԲԱՂԱԴՐԻՉՆԵՐԸ	153
Ներսիսյան Ա. Հ.	153
ՀԱՄԱՅՆՔՆԵՐԻ ԲՅՈՒՋԵՆԵՐԻ ՄՈՒՏՔԵՐԻ ԶԵՎԱՎՈՐՄԱՆ ԱՌԱՆՁՆԱՀԱՏԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ՀՀ-ՈՒՄ	158
Սչանյան Ա.Վ.	158
ԵՐԿՐԱԲԱՆՈՒԹՅԱՆ ԲԱԺԻՆ	162
ՍՏՈՐԵՐԿՐՅԱ ՔԱՂՅՐԱՀԱՄ ՋՐԱՅԻՆ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԻ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԵՂԱՆԱԿՆԵՐԸ ԽՄԵԼՈՒ ՋՐԱՄԱՏԱԿԱՐԱՐՄԱՆ ՆՊԱՏԱԿՈՎ (Մանթաշի գետավազանի որոշ բնադրյուրների օրինակով).....	162
Արհեստյան Ա.Հ., ՄԿՐՏՉՅԱՆ Տ.Գ.	162
ՍԱՀՔԻ ԴԻՆԱՄԻԿԱԿԱՆ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐՈՒՄ ՓԱՓՈՒԿ ՊԼԱՍՏԻԿ ԿՈՆՍԻՍՏԵՆՑԻԱՅԻ ԿԱՎԱՅԻՆ ԳՐՈՒՆՏՆԵՐԻ ՎԻԲՐՈՍՈՂՔԻ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	165
ՀԱՅՐՈՅԱՆ Ս.Հ., ԿԱՐԱՊԵՏՅԱՆ Կ.Ա., ՀԱՅՐՈՅԱՆ Հ.Ս.....	165
ГЕОЛОГО-ГЕОХИМИЧЕСКИЕ И ГЕОФИЗИЧЕСКИЕ КРИТЕРИИ ОЦЕНКИ ПЕРСПЕКТИВ МЕДНОКОЛЧЕДАННОГО ОРУДЕНЕНИЯ В ПРЕДЕЛАХ АРЦАХСКОЙ ЧАСТИ МАЛОГО КАВКАЗА	170
Г.А. Габриэлянц, Х.В. Хачанов, Г.В. Маркосян, С.В. Восканян.....	170
DISPLACEMENTS ON SOFT SOILS SITES AT STRONG EARTHQUAKE AND IMPLEMENTATION OF SEISMIC JOINT.....	176
Razmik Atabekyan, Lusine Atabekyan	176
INTERFEROMETRIC SAR MODELING OF GEOPHYSICS MEASUREMENTS	182
Andon Lazarov, Marat Grigoryan, Dimitar Minchev, Chavdar Minchev, Atanas Dimitrov	182

НЕКОТОРЫЕ ОСОБЕННОСТИ СЕЙСМИЧЕСКОГО РИСКА ПОВРЕЖДЕНИЙ ЖИЛЫХ ЗДАНИЙ ГОРОДОВ СЕВЕРНОЙ АРМЕНИИ	188
Назаретян С. Н., Арутюнян А.Г., Мугнецян Э.А., Мовсисян Ж.К., Карапетян Г.Р.....	188
ГЕОФИЗИЧЕСКИЕ ПРИЗНАКИ РАЗЛОМОВ ТЕРСКО-КАСПИЙСКОГО ПРОГИБА	193
Керимов И.А., Абубакарова Э.А.	193
РЕГИОНАЛЬНОЕ ПОЛЕ НАПРЯЖЕНИЙ В ВЕРХНИХ ЧАСТЯХ ЗЕМНОЙ КОРЫ ТЕРРИТОРИИ АРМЕНИИ И ВЕРОЯТНЫЕ НАПРАВЛЕНИЯ ПОДВИЖЕК ПО РАЗЛОМАМ	199
Назаретян С. Н., Мирзоян Л.Б., Шахбемян Т.А., Гарибян, З.В., Мовсисян Ж.К.	199
ПРИНЦИПЫ СОСТАВЛЕНИЯ СПЕЦИАЛЬНОЙ МАКРОСЕЙСМИЧЕСКОЙ ШКАЛЫ ПО ПОВРЕЖДЕНИЯМ ЗДАНИЙ АРМЯНСКИХ ЦЕРКВЕЙ ДЛЯ ОЦЕНКИ ИНТЕНСИВНОСТИ ИСТОРИЧЕСКИХ ЗЕМЛЕТРЯСЕНИЙ	204
Назаретян С. Н., Мхитарян К.А., Мугнецян Э.А., Тигранян М.Т.....	204
ПОДЗЕМНЫЙ СТОК БАССЕЙНА ОЗЕРА СЕВАН (по данным электроразведки).....	208
Григорян М.А., Варданян В.П., Манукян Е.С.....	208
СЕЙСМОСТОЙКОЕ СТРОИТЕЛЬСТВО ИЗ ЛЕГКИХ МЕТАЛЛОКОНСТРУКЦИЙ С УЧЕТОМ ИНЖЕНЕРНЫХ ГЕОФИЗИЧЕСКИХ И ГЕОЛОГИЧЕСКИХ ИЗЫСКАНИЙ	213
Марутян А.С., Ашчян Т.А.....	213
ՀՀ ՏԱՐԱԾՔՈՒՄ ԴԻՏԱՐԿՎԱԾ $M > 4$ ԵՐԿՐԱՇԱՐԺԵՐԻ ԿԱՐՃԱԺԱՍԿԵՏ ԵՎ ՄԻՋՆԱԺԱՍԿԵՏ ՆԱԽԱՆՇԱՆՆԵՐԻ ԿԱՏԱԼՈԳ ԸՍՏ ԵՐԿՐԱՖԻԶԻԿԱԿԱՆ ԵՎ ՀԻԴՐՈԵՐԿՐԱԴԻՆԱՄԻԿԱԿԱՆ ՏՎՅԱԼՆԵՐԻ.....	219
Ասլանյան Ս.Ռ., Ավետիսյան Ս.Մ., Ղարիբյան Զ.Վ., Հովհաննիսյան Ս.Ռ, Նազարեթյան Ս.Ն., Սարգսյան Հ.Վ., Տեր-Գրիգորյան Թ.Ս.....	219
ՀՀ ՏԱՐԱԾՔԻ ԵՐԿՐԱԿԵՂՆԻ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԱ-ԴԻՆԱՄԻԿ ՄՈՂԵԼԸ, ՈՐՊԵՍ ՄԵՅՍՄԻԿ ՎՏԱՆԳԻ ՔԱՐՏԵԶԱԳՐՄԱՆ ՀԻՄՔ.....	223
Հովհաննիսյան Հ.Հ., Գասպարյան Հ.Ս., Ավդալյան Ա.Հ.....	223
ԵՐԿՐԱՇԱՐԺԵՐԻ ԿԱՆԽԱՏԵՍՄԱՆ ՏԵԿՏՈՆԱՄԱԳՆԻՍԱԿԱՆ ԴԱՇՏԻ ԱՐԱԳԱՑՄԱՆ ՄԵԹՈԴԸ.....	228
Հովհաննիսյան Ս.Ռ., Մակարյան Ա.Հ.....	228
ՀՐԱԲԽԱՅԻՆ ԿԱՌՈՒՅՑՆԵՐՈՒՄ ՍՏՈՐԵՐԿՐՅԱ ՋՐԵՐԻ ՁԵՎԱՎՈՐՄԱՆ ԵՎ ՇԱՐԺՄԱՆ ԱՌԱՆՁՆԱՀԱՏԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ԸՍՏ ԵՐԿՐԱՖԻԶԻԿԱԿԱՆ ՏՎՅԱԼՆԵՐԻ (Արագածի լեռնազանգվածի օրինակով).....	232

Վ.Պ.Վարդանյան, Վ.Դ. Անդրեասյան	232
МЕТОДИКА ЛИТОГЕОХИМИЧЕСКИХ ПОИСКОВ ЗОЛОТОРУДНЫХ МЕСТОРОЖДЕНИЙ	236
Л.В. АРУТЮНЯН	236
ՋՐԱՕՂԵՐԵՎՈՒԹԱԲԱՆՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԿԼԻՄԱՅԻ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅԱՆ ԲԱԺԻՆ	242
ՍԵՎԱՆԱ ԼԻՃ ԹԱՓՎՈՂ ԳԵՏԵՐԻ ՁՄԵՌԱՅԻՆ ՄԻՋԻՆ ՏԱՍՆՕՐՅԱԿԱՅԻՆ ՆՎԱԶԱԳՈՒՅՆ ԵԼՔԵՐԻ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԼՈՒԾՈՒՄԸ ԵՎ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄԸ	242
Վ. Գ Մարգարյան, Տ. Մ. Դավթյան, Ա.Մ. Ամրոյան, Ս. Ա. Խուրշուրյան, Կ.Գ.Մարսյան, Վ. Ա.Մաթևոսյան	242
ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՄՇԱԿԱԲՈՒՅՄԵՐԻ ՋՐԻ ՊԱՀԱՆՋԻ ՓՈՓՈԽՄԱՆ ՕՐԻՆԱԶՍՓՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ԿԼԻՄԱՅԻ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐՈՒՄ	246
Գ.Մ.ԵՂԻԱԶԱՐՅԱՆ.....	246
SOIL VARIABILITY AND SOIL EROSION ON THE SOUTH-EASTERN SLOPES OF MT. ARAGATS.....	250
Kolja Thestorf, Hilmar Schröder, Trahel Vardanian, Hrachuhi Galstyan	250
СТОХАСТИЧЕСКИЙ ПОДХОД К ИССЛЕДОВАНИЮ ПРОЦЕССА ОДНОВРЕМЕННОГО ВОЗНИКНОВЕНИЯ НЕКОТОРЫХ ОПАСНЫХ МЕТЕОРОЛОГИЧЕСКИХ ЯВЛЕНИЙ	255
Элизбарашвили Э.Ш.	255
ВОДНЫЙ БАЛАНС И ВОДНЫЙ РЕЖИМ РЕК ЕВРОПЕЙСКОЙ ТЕРРИТОРИИ РОССИИ В СОВРЕМЕННЫХ КЛИМАТИЧЕСКИХ УСЛОВИЯХ	260
Фролова Н.Л., Григорьев В.Ю., Киреева М.Б.....	260
СЕЗОННЫЕ ОСОБЕННОСТИ ФОРМИРОВАНИЯ ГРОЗ НА АЭРОДРОМЕ ОДЕССА	265
Недострелова Л.В., Чумаченко В.В.	265
НОВЫЕ ПЕРСПЕКТИВЫ В ОБЛАСТИ ГИДРОМЕТЕОРОЛОГИЧЕСКОГО ОБРАЗОВАНИЯ И ПОДГОТОВКИ КАДРОВ: ГЛОБАЛЬНЫЙ КАМПУС ВМО	269
Мамаева М. А.	269
НАВОДНЕНИЯ НА ЗАПАДНОМ ПОБЕРЕЖЬЕ СЕВЕРНОГО КАВКАЗА (РОССИЯ).	274
Магрицкий Д.В.	274
ЗАКОНОМЕРНОСТИ ФОРМИРОВАНИЯ СТОКА МАЛЫХ РЕК ЧЕРНОМОРСКОГО ПОБЕРЕЖЬЯ СЕВЕРНОГО КАВКАЗА.....	279

Косицкий А.Г.	279
СОВРЕМЕННЫЙ МЕТОД ПРОГНОЗИРОВАНИЯ ГИДРОЛОГИЧЕСКИХ РИСКОВ В ПЕРИОД ВЕСЕННЕГО ПОЛОВОДЬЯ РЕК.....	282
Докус А.А., Шакирзанова Ж.Р.....	282
ВЛИЯНИЕ ФИЗИКО-ГЕОГРАФИЧЕСКИХ И ГЕОЛОГИЧЕСКИХ ФАКТОРОВ НА ФОРМИРОВАНИЕ СОСТАВА ПОВЕРХНОСТНЫХ ВОД В БАССЕЙНАХ ПРИПЯТИ И ДЕСНЫ	287
Даус М.Е.....	287
ОЦЕНКА ВЛИЯНИЯ ИЗМЕНЕНИЙ КЛИМАТА НА ПЕРСПЕКТИВЫ ВЫРАЩИВАНИЯ БИОЭНЕРГЕТИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЫ МИСКАНТУСА В УКРАИНЕ	292
Вольвач О.В.	292
ГИДРОЛОГО-ЭКОЛОГИЧЕСКИЕ ПРОБЛЕМЫ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ПРИРОДНЫХ РЕСУРСОВ ПРИДУНАЙСКИХ ОЗЕР УКРАИНЫ.....	297
Романова Е.А., Шакирзанова Ж.Р.....	297
РЕЖИМ АТМОСФЕРНЫХ ОСАДКОВ В ЮЖНЫХ РАЙОНАХ УКРАИНЫ В НАЧАЛЕ ХХІ ВЕКА.....	302
Ивус Г.П., Гончарова Л.Д., Косолапова Н.И.....	302
МАКСИМАЛЬНЫЙ СТОК РЕК ГОРНОГО КРЫМА В СОВРЕМЕННЫХ КЛИМАТИЧЕСКИХ УСЛОВИЯХ.....	307
Овчарук В.А., Тодорова Е.И.	307
АНАЛИЗ ОСОБЕННОСТЕЙ ФОРМИРОВАНИЯ МЕЖЕННОГО СТОКА РЕК В ЗОНЕ НЕДОСТАТОЧНОЙ ВОДНОСТИ УКРАИНЫ	312
Овчарук В.А., Кущенко Л.В., Прокофьев О.М.....	312
ՄԵՐՎԻՍԻ ԲԱԺԻՆ.....	317
РОЛЬ СОЦИАЛЬНЫХ КОММУНИКАЦИЙ В СОВРЕМЕННОМ ОБЩЕСТВЕ	317
Варданян Р.Р., Суварян С.Р.	317
СОВРЕМЕННЫЕ ГЕОЭКОНОМИЧЕСКИЕ ТЕНДЕНЦИИ РАЗВИТИЯ ТУРИСТСКИХ СВЯЗЕЙ РОССИЯ-АРМЕНИЯ.....	321
Деточенко Л.В.....	321

МЕТОДОЛОГИЯ ИНТЕГРАЛЬНОЙ ОЦЕНКИ ТУРИСТСКОГО ПОТЕНЦИАЛА ТЕРРИТОРИИ	327
Сафарян А.А., Алексанян Г.П.	327
ԶԲՈՍԱՇՐՋՈՒԹՅԱՆ ՍԵԶՈՆԱՅՆՈՒԹՅՈՒՆ. ՀԻՄՆԱԽՆԴԻՐՆԵՐ ԵՎ ՀՆԱՐԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	331
Ալեքսանյան Գ. Փ.	331
ԶԲՈՍԱՇՐՋԱՅԻՆ ԴԵՍՏԻՆԱՑԻԱՆԵՐԻ ՁԵՎԱՎՈՐՄԱՆ ՆԱԽԱԴՐՅԱԼՆԵՐԸ.....	336
Նավասարդյան Ա.Վ.	336
ԶԲՈՍԱՇՐՋԱՅԻՆ ԿՈՈՊԵՐԱՏԻՎՆԵՐԸ ՈՐՊԵՍ ԿԱՅՈՒՆ ԶԲՈՍԱՇՐՋԱՅԻՆ ԴԵՍՏԻՆԱՑԻԱՆԵՐԻ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆԱՎԵՏՈՒԹՅԱՆ ԲԱՐՁՐԱՑՄԱՆ ԳՈՐԾՈՆ	340
Գևորգյան Շ.Վ.	340
ԱՐԱԳԱԾՈՏՆԻ ՄԱՐԶԻ ԱԳՐՈՏՈՒՐԻԶՄԻ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀՆԱՐԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ԵՎ ՀԵՌԱՆԿԱՐՆԵՐԸ.....	345
Գրիգորյան Վ.Վ, Քելյան Ս.Ս., Հովհաննիսյան Ն.Ա.	345
ԷԿՈԶԲՈՍԱՇՐՋՈՒԹՅԱՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԱՇԽԱՐՀԱԳՐԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՆՆԵՐԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆՈՒՄ	350
Փեթակյան Մ. Հ.	350
ԶԲՈՍԱՇՐՋՈՒԹՅՈՒՆԸ ՈՐՊԵՍ ՀՀ ՄԱՐԶԵՐԻ ԵՎ ՀԱՄԱՅՆՔՆԵՐԻ ՍՈՑԻԱԼ- ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԳՈՐԾԻՔ	353
Մանասյան Գ. Ս.	353
ՇԻՐԱԿԻ ՊԱՏՄԱՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՀՈՒՇԱՐՁԱՆՆԵՐԻ ԶԲՈՍԱՇՐՋԱՅԻՆ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄԸ (ՇԻՐԱԿԻ ՄԱՐԶԻ ԱՆԻՒ ՏԱՐԱԾՈՒՇՐՋԱՆԻ ՕՐԻՆԱԿՈՎ)	358
Մարտիրոսյան Լ.Ս., Աբրահամյան Վ.Ս.	358
ԶԲՈՍԱՇՐՋՈՒԹՅԱՆ ԿԱՅՈՒՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀՆԱՐԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ, ՀԻՄՆԱԽՆԴԻՐՆԵՐՆ ՈՒ ՀԵՌԱՆԿԱՐՆԵՐԸ (ՀՀ ՎԱՅՈՑ ՁՈՐԻ ՄԱՐԶԻ ՕՐԻՆԱԿՈՎ)	362
Սարգսյան Տ.Ա.	362
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԶԲՈՍԱՇՐՋՈՒԹՅԱՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԲԺՇԿԱԱՇԽԱՐՀԱԳՐԱԿԱՆ ԱՌԱՆՁՆԱՀԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ.....	366
Վալեայան Ա. Պ.	366

ԶԲՈՍԱՇՐՋԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄՐՑՈՒՆԱԿՈՒԹՅԱՆ ՁԵՎԱՎՈՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ.....	371
Դավթյան Տ.Պ.....	371
ՍԵՐՎԻՍԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ՏԵՍԱՄԵԹՈՂԱԿԱՆ ՓՈԽԱՌՆՉՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ	375
Ավագյան Ա.Ռ., Հայրապետյան Հ.Լ.....	375
ԿԱՅՈՒՆ ԶԲՈՍԱՇՐՋՈՒԹՅՈՒՆԸ ՈՐՊԵՍ ԱՆՀՐԱԺԵՇՏՈՒԹՅՈՒՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆՈՒՄ.....	380
Սուվարյան Ս. Ռ.	380
КУЛЬТУРОТВОРЧЕСКАЯ МИССИЯ ТУРИЗМА КАК НАДПРЕДМЕТНАЯ СОСТАВЛЯЮЩАЯ ПРИ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ПОДГОТОВКЕ БАКАЛАВРОВ ПО НАПРАВЛЕНИЮ «ТУРИЗМ»	384
Гаджиева Е.А., Комиссарова Т.С.....	384
ГЕОЭКОЛОГИЧЕСКАЯ ОЦЕНКА РОСТОВСКОЙ ОБЛАСТИ ДЛЯ ПРОЕКТИРОВАНИЯ ОСОБО ОХРАНЯЕМЫХ ПРИРОДНЫХ ТЕРРИТОРИЙ И РАЗВИТИЯ ЭКОЛОГИЧЕСКОГО ТУРИЗМА.....	388
Ивлиева О.В.....	388
ПРИОРИТЕТНЫЕ НАПРАВЛЕНИЯ ГЕОГРАФИЧЕСКИХ ИССЛЕДОВАНИЙ ТУРИЗМА И РЕКРЕАЦИИ И ИХ ОСНОВНЫЕ РЕЗУЛЬТАТЫ	392
Григоренко Т.Н.	392